

BEŞİNCİ ÇAĞIRIŞ
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
MİLLİ MƏCLİSİNİN
XIV SESSİYASI İCLASININ

PROTOKOLU № 112

Milli Məclisin iclas salonu.
29 noyabr 2019-cu il.

İclasa Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin
*Sədri **O.Əsədov** sədrlik etmişdir.*

İclasda Milli Məclisin 107 deputatı iştirak etmişdir.

Qeydiyyat	(saat 12.02 dəq.)
İştirak edir	103
Yətərsay	83

İclasa dəvət olunmuşlar:

Əli Əsədov, Azərbaycan Respublikasının Baş naziri.

Şahin Mustafayev, Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini.

Əli Əhmədov, Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini.

Fikrət Məmmədov, Azərbaycan Respublikasının ədliyyə naziri.

Samir Şərifov, Azərbaycan Respublikasının maliyyə naziri.

Sahil Babayev, Azərbaycan Respublikasının əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri.

Əbülfəz Qarayev, Azərbaycan Respublikasının mədəniyyət naziri.

Ceyhun Bayramov, Azərbaycan Respublikasının təhsil naziri.

Ramin Quluzadə, Azərbaycan Respublikasının nəqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar naziri.

Muxtar Babayev, Azərbaycan Respublikasının ekologiya və təbii sərvətlər naziri.

* * *

Səfər Mehdiyev, Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri.

Tahir Budaqov, Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin sədri.

Fuad Muradov, Azərbaycan Respublikasının Disporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri.

Mübariz Qurbanlı, Azərbaycan Respublikasının Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri.

Rövşən Rzayev, Azərbaycan Respublikasının Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri.

Qoşqar Təhməzli, Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin sədri.

Anar Quliyev, Azərbaycan Respublikası Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsi sədrinin birinci müavini.

* * *

Elman Rüstəmov, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı İdarə Heyətinin sədri.

Şahmar Mövsümov, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun icraçı direktoru.

* * *

Şahin Sadıqov, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin İqtisadiyyat və maliyyə-kredit siyasəti şöbəsinin müdiri.

* * *

Vüqar Gülməmmədov, Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatasının sədri.

Adil Məhərrəmov, Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatası sədrinin müavini.

* * *

Sevinc Həsənova, Azərbaycan Respublikası iqtisadiyyat nazirinin müavini.

Sahir Məmmədخانov, Azərbaycan Respublikası vergilər nazirinin birinci müavini.

* * *

Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkili (ombudsman) vəzifəsinə namizədlər

**Səbinə Yaşar qızı Əliyeva,
Kəmalə Zakir qızı Əliyeva,
Kəmalə Nəbi qızı Abiyeva.**

* * *

Zaur Əliyev, Azərbaycan Respublikası İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi İdarə Heyətinin sədri.

İclasın gündəliyinə aşağıdakı məsələlər daxil idi:

1. Azərbaycan Respublikasının 2020-ci il dövlət büdcəsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

2. Sosial təminatı və müdafiəni həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının 2020-ci il büdcəsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

3. İşsizlikdən sığorta fondunun 2020-ci il büdcəsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

4. Azərbaycan Respublikasında 2020-ci il üçün yaşayış minimumu haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

5. Azərbaycan Respublikasında 2020-ci il üçün ehtiyac meyarının həddi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

6. “Əmək pensiyaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (üçüncü oxunuş).

7. “Məşğulluq haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (üçüncü oxunuş).

8. “Sosial müavinətlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (üçüncü oxunuş).

9. Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

10. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin 2020-ci il üçün xərclər smetası haqqında.

11. Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatasının 2020-ci il üçün xərclər smetası haqqında.

12. Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə

müvəkkilinin (ombudsmanın) seçilməsi haqqında.

13. “Məhkəmələr və hakimlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (üçüncü oxunuş).

14. “Dövlət məhkəmə ekspertizası fəaliyyəti haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (üçüncü oxunuş).

15. Azərbaycan Respublikasının Mülki Prosessual Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

16. Azərbaycan Respublikasının Cinayət-Prosessual Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

17. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Prosessual Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

18. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

19. “İnzibati icraat haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (üçüncü oxunuş).

20. “Məhkəmə-Hüquq Şurası haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (üçüncü oxunuş).

21. “Lisensiyalar və icazələr haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında

(üçüncü oxunuş).

22. “Tibbi sığorta haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

Aşağıdakı məsələlər müzakirə edilmişdir:

Gündəlik haqqında.

Çıxış etmişdir: Oqtay Əsədov

Təklif: Gündəlik qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.03 dəq.)

Lehinə 99

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 99

Nəticə: Qəbul edildi

1. Azərbaycan Respublikasının 2020-ci il dövlət büdcəsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Ziyad Səmədzadə

Təklif: Qanun qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.07 dəq.)

Lehinə 98

Əleyhinə 2

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 100

Nəticə: Qəbul edildi

2. Sosial təminatı və müdafiəni həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının 2020-ci il büdcəsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Hadi Rəcəbli

Təklif: Qanun qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.10 dəq.)

Lehinə 102

Əleyhinə 1

Bitərəf 1

Səs vermədi 1

İştirak edir 105

Nəticə: Qəbul edildi

3. İşsizlikdən sığorta fondunun 2020-ci il dövlət büdcəsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Ziyad Səmədzadə

Təklif: Qanun qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.11 dəq.)

Lehinə 101

Əleyhinə 2

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 103

Nəticə: Qəbul edildi

4. Azərbaycan Respublikasında 2020-ci il üçün yaşayış minimumu haqqında Azərbaycan Respublikası

qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Ziyad Səmədzadə

Təklif: Qanun qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 12.13 dəq.)
Lehinə	103
Əleyhinə	2
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	106
Nəticə: Qəbul edildi	

5. Azərbaycan Respublikasında 2020-ci il üçün ehtiyac meyarının həddi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Hadi Rəcəbli

Təklif: Qanun qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 12.14 dəq.)
Lehinə	101
Əleyhinə	2
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	103
Nəticə: Qəbul edildi	

6. “Əmək pensiyaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (üçüncü oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Hadi Rəcəbli

Təklif: Qanun qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.16 dəq.)

Lehinə 104

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 1

İştirak edir 105

Nəticə: Qəbul edildi

7. “Məşğulluq haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (üçüncü oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Hadi Rəcəbli

Təklif: Qanun qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.17 dəq.)

Lehinə 105

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 0

İştirak edir 105

Nəticə: Qəbul edildi

8. “Sosial müavinətlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (üçüncü oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Hadi Rəcəbli

Təklif: Qanun qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 12.18 dəq.)
Lehinə	93
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	93
Nəticə: Qəbul edildi	

9. Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Ziyad Səmədzadə

Təklif: Qanun qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 12.25 dəq.)
Lehinə	99
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	99
Nəticə: Qəbul edildi	

10. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin 2020-ci il üçün xərclər smetası haqqında.

Çıxış etmişdir: Oqtay Əsədov

Təklif: Qərar qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 12.26 dəq.)
Lehinə	104
Əleyhinə	0

Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	104
Nəticə: Qəbul edildi	

11. Azərbaycan Respublikası Hesablama Palatasının 2020-ci il üçün xərclər smetası haqqında.

Çıxış etmişdir: Oqtay Əsədov

Təklif: Qərar qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 12.26 dəq.)
Lehinə	99
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	99
Nəticə: Qəbul edildi	

12. Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkilinin (ombudsmanın) seçilməsi haqqında.

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Bahar Muradova, Elmira Axundova, Qüdrət Həsənquliyev, Azər Badamov, Əli Hüseynli, Səbinə Əliyeva

Təklif: Səbinə Yaşar qızı Əliyeva Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkili seçilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 12.46 dəq.)
Lehinə	104
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1

İştirak edir 105
Nəticə: Qəbul edildi

Təklif: Kəmalə Zakir qızı Əliyeva Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkili seçilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.46 dəq.)

Lehinə 10

Əleyhinə 28

Bitərəf 7

Səs vermədi 6

İştirak edir 51

Nəticə: Yetərsay yoxdur

Təklif: Kəmalə Zakir qızı Əliyeva Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkili seçilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.47 dəq.)

Lehinə 14

Əleyhinə 69

Bitərəf 18

Səs vermədi 1

İştirak edir 102

Nəticə: Qəbul edilmədi

Təklif: Kəmalə Nəbi qızı Abiyeva Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkili seçilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.48 dəq.)

Lehinə 13

Əleyhinə 66

Bitərəf 19

Səs vermədi 1

İştirak edir 99

Nəticə: Qəbul edilmədi

13. “Məhkəmələr və hakimlər haqqında” Azərbaycan-

can Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (üçüncü oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Əli Hüseynli

Təklif: Qanun qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.56 dəq.)

Lehinə 94

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 1

İştirak edir 95

Nəticə: Qəbul edildi

14. “Dövlət məhkəmə ekspertizası fəaliyyəti haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (üçüncü oxunuş).

Çıxış etmişdir: Oqtay Əsədov

Təklif: Qanun qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.57 dəq.)

Lehinə 90

Əleyhinə 1

Bitərəf 0

Səs vermədi 1

İştirak edir 92

Nəticə: Qəbul edildi

15. Azərbaycan Respublikasının Mülki Prosesual Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan

Respublikası qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

Çıxış etmişdir: Oqtay Əsədov

Təklif: Qanun qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.57 dəq.)

Lehinə 91

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 1

İştirak edir 92

Nəticə: Qəbul edildi

16. Azərbaycan Respublikasının Cinayət-Prosessual Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

Çıxış etmişdir: Oqtay Əsədov

Təklif: Qanun qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.58 dəq.)

Lehinə 92

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 1

İştirak edir 93

Nəticə: Qəbul edildi

17. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Prosesual Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

Çıxış etmişdir: Oqtay Əsədov

Təklif: Qanun qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.58 dəq.)

Lehinə 93

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 1

İştirak edir 94

Nəticə: Qəbul edildi

18. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş).

Çıxış etmişdir: Oqtay Əsədov

Təklif: Qanun qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 12.59 dəq.)

Lehinə 94

Əleyhinə 0

Bitərəf 0

Səs vermədi 1

İştirak edir 95

Nəticə: Qəbul edildi

19. “İnzibati icraat haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (üçüncü oxunuş).

Çıxış etmişdir: Oqtay Əsədov

Təklif: Qanun qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 12.59 dəq.)
Lehinə	94
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	95
Nəticə: Qəbul edildi	

20. “Məhkəmə-Hüquq Şurası haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (üçüncü oxunuş).

Çıxış etmişdir: Oqtay Əsədov

Təklif: Qanun qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 13.00 dəq.)
Lehinə	91
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	91
Nəticə: Qəbul edildi	

21. “Lisensiyalar və icazələr haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (üçüncü oxunuş).

Çıxış etmişdir: Oqtay Əsədov

Təklif: Qanun qəbul edilsin	
Səsvermənin nəticələri	(saat 13.00 dəq.)
Lehinə	91

Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	92
Nəticə: Qəbul edildi	

22. “Tibbi sığorta haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş).

Çıxış etmişlər: Oqtay Əsədov, Əhliman Əmiraslanov

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda əsas kimi qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 13.04 dəq.)

Lehinə	92
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	93
Nəticə: Qəbul edildi	

Təklif: Layihə ikinci oxunuşda qəbul edilsin

Səsvermənin nəticələri (saat 13.05 dəq.)

Lehinə	94
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	94
Nəticə: Qəbul edildi	

**Azərbaycan Respublikası
Milli Məclisinin Sədri**

O.ƏSƏDOV

MİLLİ MƏCLİSİN İCLASI

29 noyabr 2019-cu il. Saat 12.

*Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Sədri
Oqtay Əsədov sədrlik edir*

Sədrlik edən. Xoş gördük, hörmətli cənab Baş nazir, hörmətli hökumət üzvləri, millət vəkilləri! Xahiş edirəm, qeydiyyatdan keçək.

Qeydiyyat	(saat 12.02 dəq.)
İştirak edir	103
Yetərsay	83

Çox sağ olun, yetərsay var. İclasa başlaya bilərik.
Gündəlik sizə paylanıb. Gündəlikdə 23 məsələ var. Xahiş edirəm, gündəliyə də münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.03 dəq.)
Lehinə	99
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	99
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun. Gündəlik təsdiq edildi. Gündəlikdə birinci 11 məsələ 2020-ci ilin büdcəsi və büdcə zərfinə daxil olan sənədlərdir. Üçüncü oxunuşdur. Gündəliyin birinci məsələsi. 2020-ci ilin dövlət büdcəsi haqqında qanun layihəsi, üçüncü oxunuş. Buyursun Ziyad Səmədzadə.

Z.Səmədzadə, *Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri*.

Hörmətli cənab Sədr, hörmətli cənab Baş nazir, hörmətli hökumət üzvləri, millət vəkilləri! 2020-ci ilin dövlət büdcəsi layihəsi Milli Məclisdə plenar iclaslarda, ondan əvvəl isə Milli Məclisin komitələrində ətraflı, geniş müzakirə edilmiş, Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsi layihəsi millət vəkilləri tərəfindən birmənalı şəkildə müsbət qiymətləndirilmişdir. Xüsusi olaraq qeyd edilmişdir ki, son illərdə dövlət başçısı Prezident İlham Əliyev tərəfindən aparılan islahatlar ölkənin davamlı, keyfiyyətli inkişafına xidmət edir, əhalinin sosial problemlərinin həlli üçün yeni imkanlar açır. 2020-ci ilin dövlət büdcəsi “Büdcə sistemi haqqında” Qanunun tələblərinə tamamilə uyğun hazırlanmış, geniş ictimai müzakirələr təşkil edilmiş, kütləvi informasiya vasitələrində, televiziya və digər yazılarda 2020-ci ilin dövlət büdcəsi milli maraqlara, ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyinə cavab verən, eyni zamanda, əhalinin sosial imkanlarının genişləndirilməsinə xidmət edən bir sənəd kimi qiymətləndirilmişdir. Millət vəkilləri tərəfindən irəli sürülən təkliflər bütövlükdə ölkə iqtisadiyyatının ayrı-ayrı istiqamətlərinin, qeyri-neft sektorunun üstün inkişafı, regionların, sahibkarlığın inkişafı imkanlarından istifadə edilməsi hesabına gələcəkdə dövlət büdcəsi gəlirlərinin artmasına yönəlmişdir. Eyni zamanda, dövlət büdcəsi xərclərinin daha səmərəli istifadə olunması, şəffaflığın artırılması, kölgə

iqtisadiyyatına qarşı dövlət başçısı tərəfindən müəyyən edilmiş mübarizənin daha sistemli aparılması qeyd olunmuşdur.

Milli Məclisin üzvləri tərəfindən səslənən təkliflər hökumət, Maliyyə Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Dövlət Gömrük Komitəsi, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən səmimiyyətlə qarşılanmış, keçən ikinci oxunuşda maliyyə naziri, hörmətli Samir müəllim həmin təkliflərə münasibətini bildirmişdir. Birmənalı şəkildə qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycanın 2020-ci ilin dövlət büdcəsi ölkənin milli maraqlarına cavab verir, ölkəmizin beynəlxalq aləmdə nüfuzunun artmasına xidmət edən irimiqyaslı transmilli layihələrin uğurla həyata keçirilməsinə, eyni zamanda, ölkə iqtisadiyyatının bütün sahələrində islahatların səmərəliliyinin artırılmasına, genişləndirilməsinə zəmin yaradacaqdır. Ona görə də millət vəkillərindən xahiş edirəm ki, qanun layihəsinə müsbət münasibət bildirsinlər. Çox sağ olun.

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Biz ətraflı müzakirə keçirmişik, əgər başqa təklif yoxdursa, xahiş edirəm, gündəliyin birinci məsələsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.07 dəq.)
Lehinə	98
Əleyhinə	2
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	100
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Gündəliyin ikinci məsələsi. Sosial təminatı və mü-

dafianı həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının 2020-ci il büdcəsi haqqında. Buyursun Hadi Rəcəbli.

H.Rəcəbli, *Milli Məclisin Əmək və sosial siyasət komitəsinin sədri*.

H.Rəcəbli. Minnətdaram, Oqtay müəllim. Layihə deputat həmkarlarımıza paylanıb. Həm komitə, həm də Milli Məclisin iclaslarında geniş müzakirələr aparıldı və ən əlamətdar hadisələrdən biri o oldu ki, bütün bu səsələnən fikirlər deputatlarımızın irad və təklifləri ilə bağlı əmək və əhalinin sosial müdafiəsi naziri çox hörmətli cənab Sahil Babayev ətraflı məlumat verdi və aydınlıq gətirdi. Bir məsələni qeyd eləmək istəyirəm ki, həmişə olduğu kimi, parlament-icra strukturu tandemi burada da özünü göstərdi.

Bizim sosial təminatı və müdafiəni həyata keçirən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının 2020-ci il üçün müəyyən olunmuş büdcəsində kiçik dəyişiklik aparılıb. Ola bilər, bu gün deputat həmkarlarıma paylanan layihədə yoxdur. Demək, bu, əslində, ciddi bir dəyişiklik deyil. Bu layihənin xərclər smetasında ikinci bəndin yarım bəndlərinin, demək olar ki, hamısını çıxartdıq. Yadınıza gəlsə, mən çıxışında qeyd eləmişdim ki, həmkarlar ittifaqlarının idman qurumlarına və orada çalışanların əmək haqqına verilən vəsait illərlə dəyişdirilmir, yenə də biz, əslində, bu rəqəmlə razı deyilik. Bu rəqəm yenə də yerində qaldı. Amma həmişə problemlər ondan ibarət olurdu ki, bu bölmələr olanda, demək, Həmkarlar Konfederasiyası hərəkət eləyə, ya əmək haqlarının artırılması, ya digər məqamlarda heç bir təşəbbüs göstərə bilmirdi. Belə olan halda, həmin o məbləğin içərisində Konfederasiya hansısa addımlar ata bilər, orada, məsələn, idman məşqçilərinin əmək haqqının artırılması və digər məsələlərdir. Yəni bu

rəqəm çərçivəsində qismən sərbəst hərəkət eləyə bilər. Ona görə bu da təqdirəlayiq haldır ki, bizim fikirlərimiz hörmətlə qarşılandı və nazirlik bu layihəyə belə bir dəyişiklik etdi. Bu da önəmli haldır. Düşünürəm ki, bu layihəyə səs vermək olar. Rəqəmlər yerində qalır, amma dediyim kimi, ikinci maddədə yarımbəndlər götürülür. İkinci maddə qüvvədə qalır. O rəqəm də 20 milyon 470 min manatdır. Səs verməyinizi xahiş edirəm.

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Başqa təklif yoxdursa, qanun layihəsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.10 dəq.)
Lehinə	102
Əleyhinə	1
Bitərəf	1
Səs vermədi	1
İştirak edir	105
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Gündəliyin üçüncü məsələsi. İşsizlikdən sığorta fondunun 2020-ci il büdcəsi haqqında. Bu da üçüncü oxunuşdur. Buyursun Ziyad Səmədzadə.

Z.Səmədzadə. İşsizlikdən sığorta fondunun 2020-ci il büdcəsi haqqında Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi Milli Məclisin komitələrində – həm Əmək və sosial siyasət, həm də İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsində ətraflı müzakirə olunmuşdur. Kifayət qədər müsbət dəyişikliklər var. Ona görə də millət vəkillərindən bu qanun layihəsinə də səs vermələrini xahiş edirəm.

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Hadi müəllim, dalbadal olmasın deyə, əlavəniz var?

Yerdən. (*Eşidilmir.*)

Sədrlik edən. Başqa fikir yoxdursa, xahiş edirəm, gündəliyin üçüncü məsələsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.11 dəq.)
Lehinə	101
Əleyhinə	2
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	103
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Gündəliyin dördüncü məsələsi 2020-ci il üçün yaşayış minimumu haqqında qanun layihəsidir. Üçüncü oxunuş. Ziyad Səmədzadə, buyurun.

Z.Səmədzadə. Hörmətli cənab Sədr, hörmətli cənab Baş nazir, hökumət üzvləri, millət vəkilləri. Yaşayış minimumu ölkənin sosial inkişafını xarakterizə edən əsas göstəricilərdən biri sayılır. Razılıq hissi ilə qeyd edilməlidir ki, son illərdə yaşayış minimumunun artırılması siyasəti uğurla həyata keçirilir. 2020-ci ildə dövlət büdcəsində nəzərdə tutulan yaşayış minimumu da ölkənin milli maraqları, imkanları baxımından kifayət qədər məqbul göstəricidir və dövlət başçısının qeyd etdiyi kimi, bu kimi göstəricilərin artması gələcəkdə də diqqət mərkəzində olacaqdır. Ona görə də millət vəkillərindən bu qanun layihəsinə də səs vermələrini xahiş edərdim.

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Xahiş edirəm, qanun layihəsinə üçüncü oxunuşda münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.13 dəq.)
Lehinə	103
Əleyhinə	2

Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	106
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Gündəliyin beşinci məsələsi, 2020-ci il üçün ehtiyac meyarının həddi haqqında qanun layihəsi. Buyursun Hadi Rəcəbli.

H.Rəcəbli. Minnətdaram, Oqtay müəllim. Ehtiyac meyarı rəqəmini biz ünvanlı dövlət sosial yardımının təyin edilməsi kimi müəyyənləşdirmişik. Biz bir neçə ildir, büdcə müzakirələrində bu məsələyə diqqəti cəlb edirik və həmişə deyirik ki, ehtiyac meyarı yaşayış minimumuna yaxınlaşdırılsın. Bugünkü rəqəm ötən ilki 143 manatdan gəlib 160 manata çatıb və mən hesab edirəm ki, bu da həmin dediyimiz fikirlərə yaxınlaşmaq yolunda atılan addımdır. Təkcə bu hesaba 13 min ailə həmin ünvanlı yardıma cəlb olunacaq. Gələn il ünvanlı yardım alan ailələrin sayı 90 mini ötcək, bu da önəmli göstəricidir. Ona görə deputat həmkarlarımı bu rəqəmlərə səs verməyə çağırıram.

Sədrlik edən. Başqa təklif yoxdursa, xahiş edirəm, beşinci məsələyə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.14 dəq.)
Lehinə	101
Əleyhinə	2
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	103
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Altıncı məsələ. “Əmək pensiyaları haqqında” Qanuna dəyişiklik edilməsi barədə. Buyursun Hadi Rəcəbli.

H.Rəcəbli. Oqtay müəllim, bu dəyişikliklər də geniş müzakirə olunub. Oqtay müəllim, məsləhət olsa, üçünü də bir yerdə deyim.

Sədrlik edən. Yox, bir-bir de.

H.Rəcəbli. Qanun layihəsinin 6-cı maddəsinin 1-ci bəndinə, bir də 14-cü maddəsinin 4-cü bəndinə dəyişiklik edilib. Hər iki dəyişiklik əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə yönələn dəyişikliklərdir. Deputat həmkarlarım bütövlükdə buna səs veriblər və heç bir dəyişiklik gözlənilmir. Səsə qoyulmasını xahiş edirəm.

Sədrlik edən. Xahiş edirəm, gündəliyin altıncı məsələsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.16 dəq.)
Lehinə	104
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	105
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Gündəliyin yeddinci məsələsi. “Məşğulluq haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə. Buyurun, Hadi müəllim.

H.Rəcəbli. Demək, bu qanun layihəsinin, “Məşğulluq haqqında” Qanunun 1-ci maddəsinə kiçik dəyişiklik edilib və eyni zamanda, 25-ci maddəsinin 6-cı, 7-ci hissələrinə dəyişiklik edilib. Çox önəmli, sosial müdafiəni güclən-

dirən dəyişiklikdir. Belə olan halda, demək, müəssisələrə sosial iş yeri məsələsi tövsiyə edilir və bu baxımdan da, haradasa 50 nəfər işçi olan müəssisədə 10 nəfər sosial iş cəlb oluna bilər. Bu da çox maraqlı və önəmli addımlardan biridir. Deputat həmkarlarımı bu layihəyə səs verməyə çağırıram.

Sədrlik edən. Sağ olun. Xahiş edirəm, gündəliyin yedinci məsələsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.17 dəq.)
Lehinə	105
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	105
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Gündəliyin səkkizinci məsələsi “Sosial müavinətlər haqqında” Qanunda dəyişiklik edilməsi barədədir. Hadi müəllim, buyurun.

H.Rəcəbli. Bu dəyişikliklər də, Oqtay müəllim, sosial müdafiəni gücləndirən dəyişikliklərdir. Belə halda əlil uşağı olan ailələrdə sosial müavinətlə yanaşı, digər müavinətlərin də verilməsi məqsədmüvafiq hesab olunur. Belə olan halda, bu ailələr əgər əvvəllər bir müavinət alırdısa, indi hər iki müavinətlə təmin oluna bilərlər. Bu da, əlbəttə, durumu ağır olan ailələrin sosial müdafiəsini gücləndirir. Deputat həmkarlarım buna birmənalı səs veriblər və bu sənəd də 2020-ci il yanvar ayının 1-dən qüvvəyə minəcək. Həmkarlarımı buna səs verməyə çağırıram.

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Başqa təklif yoxdursa, xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.18 dəq.)
Lehinə	93
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	93
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Gündəliyin doqquzuncu məsələsi. Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında. Üçüncü oxunuş. Buyurun, Ziyad Səmədzadə.

Z.Səmədzadə. Hörmətli cənab Sədr, hörmətli cənab Baş nazir, hörmətli millət vəkilləri! Bütçə zərfinə daxil olan sənədlər içərisində Vergi Məcəlləsində dəyişikliklər çox mühüm yer tutur. Mən məlumat vermişdim və indi bir daha xatırlatmaq istərdim ki, Vergi Məcəlləsində 160-dan artıq dəyişiklik edilir. Bu dəyişikliklər 7 istiqaməti əhatə edir və Vergi Məcəlləsində edilən dəyişikliklər barədə millət vəkillərinə kifayət qədər ətraflı məlumat verilmişdir. Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyat naziri Mikayıl müəllim, digər rəsmi şəxslər bilavasitə bu qanun layihəsinin qəbulunu Azərbaycan iqtisadiyyatında səmərəliliyin, dövlət büdcə gəlirlərinin artması sənədi kimi qiymətləndirirlər. Növbəti ilin büdcə zərfi çərçivəsində Vergi Məcəlləsində dəyişikliklər edilməsi barədə qanun layihəsinin ikinci oxunuşu zamanı millət vəkilləri tərəfindən qaldırılmış məsələlərə Azərbaycan hökuməti, İqtisadiyyat Nazirliyi və digər qurumlar çox diqqətlə

yanaşmış və aşağıdakı təkliflərin qəbul edilməsini məqsəddə uyğun hesab etmişlər.

Məlum olduğu kimi, layihədə bina tikintisi fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslərin sadələşdirilmiş vergitutma metodunun ləğv edilməsi və həmin şəxslərin vahid vergi rejimində fəaliyyət göstərməsinin təmin edilməsi istiqamətində dəyişikliklərin edilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Bununla bağlı millət vəkilləri tərəfindən qaldırılmış məsələdə bina tikintisi fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslərin sadələşdirilmiş vergi tutumu metodunun ləğv edilməsi və həmin şəxslərin vahid vergi rejimində fəaliyyət göstərməsinin bina tikintisi sektorunda, eyni zamanda, yaşayış və qeyri-yaşayış sahələrinin təqdim edilməsində qiymət artımına səbəb olacağı bildirilmişdir. Qeyd olunan təkliflə əlaqədar Vergi Məcəlləsinə fiziki şəxs olan istehlakçılar tərəfindən bina tikintisi fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslərə yaşayış və qeyri-yaşayış sahələrinə görə nağdsız qaydada ödənilmiş ƏDV-nin qaytarılması ilə bağlı müddəa daxil edilmişdir. Belə ki, fiziki şəxslər nağdsız qaydada ödədikləri ƏDV-nin 30 faizini geri alacaqlar. Bu isə öz növbəsində qiymət artımının qarşısını müəyyən dərəcədə almış olacaqdır. Həmçinin bina tikintisi fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslər tərəfindən yaşayış və qeyri-yaşayış sahələrinin təqdim edilməsi ilə bağlı gəlir və bu gəlirdən çıxarılan xərclərə vergi ili ərzində tikinti, o cümlədən torpaq sahələrinin alınması ilə bağlı çəkilən məsrəflər əsasında müəyyən edilməsi ilə əlaqədar layihəyə müddəalar əlavə edilmişdir.

Məlumdur ki, 2020-ci il yanvar ayının 1-dən etibarən ölkənin inzibati ərazi vahidləri ilə mərhələli şəkildə icbari tibbi sığorta sisteminə keçid olacaqdır. İcbari tibbi sığorta sistemi çərçivəsində göstərilən xidmətlərin dəyərinin optimallaşdırılması, göstərilən tibb xidmətlərinə görə

maliyyə yükünün azaldılması məqsədi ilə layihəyə düzəliş edilmişdir. Belə ki, layihəyə əlavə edilmiş yeni müddəaya müvafiq olaraq, icbari tibbi sığorta üzrə sığorta ödənişi müqabilində tibbi sığorta xidmətlərinin göstərilməsi ilkin olaraq 2020-ci ilin yanvarın 1-dən bir il müddətinə əlavə dəyər vergisindən azad olunur.

Məlum olduğu kimi, 2020-ci ildən icbari tibbi sığorta haqqının hesablanmasına və ödənilməsinə nəzarət dövlət vergi orqanları tərəfindən həyata keçiriləcəkdir. İcbari tibbi sığorta haqqının hesablanmasına və ödənilməsinə nəzarət sığorta haqqı üzrə yaranmış borcların alınması, icbari tibbi sığorta haqqının vaxtında ödənilməməsinə görə faizlərin hesablanması və artıq ödənilmiş sığorta haqqının qaytarılması Vergi Məcəlləsində vergilər üzrə müəyyən olunmuş qaydada həyata keçirilir. Səyyar vergi yoxlamaları və operativ vergi nəzarəti tədbirləri zamanı vergi ödəyicisinin ərazilərinə, binalarına, habelə sənədlərinə və əşyalarına baxış keçirilən zaman vergi qanunvericiliyinin pozulması hallarının sübut edilməsi ilə bağlı vergi orqanları ilə vergi ödəyiciləri arasında mübahisələr yaranır, hətta proses məhkəmə və inzibati icraat çərçivəsində uzanır. Qeyd edilən mübahisələrin aradan qaldırılması məqsədi ilə vergi nəzarəti tədbirləri ilə əlaqədar vergi ödəyicisinin ərazilərinə, binalarına, nəqliyyat vasitələrinə, habelə sənədlərinə və əşyalarına baxış keçirilərkən aşkar olunmuş pozuntuların protokolla rəsmiləşdirilməsi və bu zaman foto və digər vasitələrdən istifadə edilməsi layihəyə əlavə edilmişdir.

Hörmətli cənab Sədr, hörmətli millət vəkilləri, ümumiyyətlə, qeyd etmək istərdim ki, Vergi Məcəlləsində edilən dəyişikliklər, sözün əsl mənasında, Azərbaycanda vergi sahibkarlığının inkişafına, qeyri-neft sektorunun üstün

inkişafına, bir sıra sosial problemlərin həllinə imkan verəcəkdir. Mən hesab edirəm ki, millət vəkilləri bu dəyişikliyə səs verməklə Azərbaycanın vergi sisteminin daha da təkmilləşməsinə nail olacaqlar. Millət vəkillərindən qanun layihəsinə səs vermələrini xahiş edirəm.

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Əgər başqa təklif yoxdursa, xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.25 dəq.)
Lehinə	99
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	99
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Növbəti iki məsələ Milli Məclis tərəfindən, eləcə də Hesablama Palatası tərəfindən təqdim olunmuşdu. Milli Məclisin 2020-ci ilin xərclər smetası, eləcə də Hesablama Palatasının 2020-ci il xərclər smetası. Bu, Maliyyə Nazirliyi tərəfindən qəbul olunmuşdur. Məncə, izahata ehtiyac yoxdur. Xahiş edirəm, gündəliyin 10-cu məsələsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.26 dəq.)
Lehinə	104
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	104
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Gündəliyin 11-ci məsələsi. Hesablama Palatasının xərclər smetası. Xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.26 dəq.)
Lehinə	99
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	99
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Hörmətli millət vəkili, beləliklə, 2020-ci ilin dövlət büdcəsinin və dövlət büdcəsi zərfinə daxil olan qanun layihələrinin üçüncü oxunuşu bitdi. Biz büdcəni qəbul elədik. Bu münasibətlə həm sizi, həm də hökuməti təbrik edirik! 2020-ci ildə büdcənin həyata keçirilməsində hökumətə uğurlar arzulayırıq! Çox sağ olun! (*Alqışlar.*)

İndi keçirik gündəliyin 12-ci məsələsinə. Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkilinin seçilməsi haqqında. Buyursun Bahar Muradova.

B.Muradova, *Milli Məclis Sədrinin müavini, İnsan hüquqları komitəsinin sədri.*

Hörmətli cənab Sədr, hörmətli millət vəkili! Məlumunuz olduğu kimi, Milli Məclisə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 15 noyabr tarixli məktubu daxil olmuşdur. Məktubun məzmunu ondan ibarətdir ki, cənab Prezident Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 14-cü bəndini rəhbər tutaraq Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkilinin seçilməsi üçün namizədləri Milli Məclisə təqdim

etmişdir. Məlumat üçün demək istəyirəm ki, Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin komitələri haqqında qanunun 10-cu maddəsinə əsasən Milli Məclisin İnsan hüquqları komitəsi Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkili seçmək üçün Prezident tərəfindən təqdim olunan şəxslərin namizədliklərinə baxır, rəy verir və bu məsələ barədə məlumatı Milli Məclisə təqdim edir.

Məlumat üçün demək istəyirəm ki, biz İnsan hüquqları komitəsi olaraq 2019-cu il 22 noyabr tarixli iclasda da bu məsələyə baxmışıq. Bu məsələ komitə üzvlərinin hər birinin çıxış etməsi ilə müzakirə olunmuşdur. Müzakirəyə təqdim olunan namizədlər haqqında məlumatlar sizin hər birinizdə var. Biz komitədə də bu məlumatlara diqqət yetirdik. Nəzərinizə bir də çatdırmaq istəyirəm ki, təqdim olunan namizədlər bu günə qədər keçdikləri həyat yolu ilə cəmiyyətdə kifayət qədər tanınan, tərcümeyi-hallarında zəngin materiallarla qeydlər olan insanlardır. Onların hər biri imkanlarına, şəxsi keyfiyyətlərinə və tərcümeyi-hallarına görə bu vəzifəni tuta bilərlər.

Qısa şəkildə demək istəyirəm, namizədlərdən biri Əliyeva Səbinə Yaşar qızıdır. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Məhkəməsi Aparatı rəhbərinin müavini, 3-cü dərəcə dövlət müşaviridir. Digər namizəd Əliyeva Kəmalə Zakir qızıdır. Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi Aparatı İnsan hüquqları və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin müdürüdür, 3-cü dərəcə dövlət müşaviridir. Üçüncü namizədimiz isə Bakı Apellyasiya məhkəməsinin hakimi Abıyeva Kəmalə Nəbi qızıdır. Bilirsiniz ki, Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkilinin seçilməsi haqqında Konstitusiyaya Qanunu var. Bu Qanunun 3-cü maddəsində müvəkkilin namizədliyinə aid tələblər var. Tərcümeyi-hallarındakı materiallara və

cəmiyyətdə, ictimai-siyasi həyatdakı fəaliyyətlərinə nəzər yetirərkən, görmək mümkündür ki, onlar həm Qanunda nəzərdə tutulan tələblərə ciddi şəkildə cavab verirlər, həm də ictimai-siyasi həyatda kifayət qədər tanınan, hörmət və nüfuz sahibi olan insanlar, gənc xanımlardır. Hesab edirəm ki, bu təqdimat, onların yaşı, keçdiyi həyat yolu, şəxsi keyfiyyətləri və imkanları bu gün Azərbaycanda gedən siyasətə, cənab Prezident tərəfindən həyata keçirilən yeniləşmə, gəncləşmə siyasətinin ruhuna tam uyğundur.

Biz millət vəkilləri olaraq komitədə məsələni müzakirə edərkən həm Azərbaycandakı ombudsman institutu, onun yarandığı müddət ərzində keçdiyi yol, həm də bu institutun Azərbaycanın ictimai-siyasi və vətəndaşların həyatında oynadığı rol və beynəlxalq miqyasda həyata keçirdiyi fəaliyyətlə bağlı fikir mübadiləsi apardıq. Birmənalı olaraq vurğulandı ki, bu illər ərzində bu institut özünü doğrultmuşdur. Həm ictimaiyyətin, həm insanların, həm də ölkə rəhbərliyinin etimadını doğrultmuşdur və bu işin davam etdirilməsi üçün yeniləşməyə, yeni nəfəsə ehtiyac var. Həm də nəzərə almaq lazımdır ki, artıq ombudsmanın fəaliyyət müddəti başa çatmışdır. Hətta bir az da keçmişdir. Amma bununla belə biz yenə də bu günə qədər görülmüş işlərə müsbət qiymət verməklə, yeni namizədlərdən zamanın tələbinə uyğun fəaliyyət sərgiləməyi istərdik. Millət vəkilləri ən müxtəlif suallarla onlara müraciət etdilər, fikirlərini, istəklərini bildirdilər və yeni seçiləcək şəxsə ombudsman institutunun işini günün tələblərinə uyğun necə qurmaq istədikləri barədə tövsiyələrini verdilər. Hesab edirəm, həm bu tövsiyələr, həm də qanunun tələblərinə uyğun tutacağı mövqe imkan verəcək ki, bundan sonrakı ombudsman başlanmış işi uğurla

davam etdirsin. Bir sözlə, biz bu qənaətə gəldik ki, bu şəxslərin 3-ü də namizəd olmağa layiqdir və əlbəttə ki, bu gün biz birlikdə onların içərisindən bir nəfəri seçəcəyik. Kimin seçilməsindən asılı olmayaraq, ümumiyyətlə, ombudsman institutuna uğurlar arzulayır və yeni seçilən şəxsə ciddi, tələbkar, məsuliyyətli və qanun çərçivəsində fəaliyyət göstərməyi arzulayırıq. Xahiş edirəm, münasibətinizi bildirin, ombudsman fəaliyyətə başlasın. Nəzərə almaq lazımdır ki, 83 səsle qəbul olunmalıdır. Təşəkkür edirəm.

Sədrlik edən. Çox sağ olun.

Yerdən. (*Eşidilmir.*)

Sədrlik edən. Bir dəqiqə. Mən görürəm, 16 nəfər millət vəkili yazılıb. İndi, əvvəl bir balaca müzakirələrə başlayaq. Birinci müzakirəni də 5 dəqiqəyə keçirək. Buyursun Elmira Axundova.

E.Axundova. Çox sağ olun. Hörmətli Sədr, əvvəla, mən hörmətli Elmira Süleymanova haqqında bir neçə söz demək istərdim. Əslində, onu bu gün burada görmək istərdim ki, bu xoş sözləri özü eşitsin. Elmira Süleymanovanın namizədliyi dahi Heydər Əliyevin vaxtında onun bilavasitə tövsiyəsi ilə parlamentə təqdim olunmuşdu. Bu 16–17 ildə Elmira xanımın çoxşaxəli fəaliyyəti göz önündə idi. Elmira xanım ombudsman institutunu sıfırdan yaradaraq onu ölkəmizdə və ölkə hüdudlarından kənar da çox hörmətli bir orqana çevirmişdir. Elmira xanım həmişə ədalətin tərəfində olmuşdur. Sadə insanlar ona çox inanırdılar və minlərcə məktub və şikayətlər məhz ona ünvanlanırdı. Mən bilirəm ki, Elmira xanım bir şikayəti də kənar da qoymamış, çox vaxt onun həllinə nail olmuşdur.

Elmira xanım Süleymanova yüksək beynəlxalq tribunallardan həmişə səsini ucaldaraq bizim ən ağırlı problemi-

mizi, qaçqın problemimizi, yüz minlərcə insanın öz yerlərindən didərgin salınmasını, onların hüquqlarının kobud şəkildə pozulmasını beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırmışdır. Sözün qıyası, Elmira Süleymanovanın fəaliyyətini çox yüksək qiymətləndirir, ona bütün parlamentin adından minnətdarlıq etmək istərdim. Bu dəyərli xanıma möhkəm can sağlığı, uzun ömür arzulayıram. Yeni seçiləcək ombudsmana bu ağır və dəyərli işdə uğurlar arzulayıram. Diqqətinizə görə minnətdaram.

Yerdən. *(Eşidilmir.)*

Sədrlik edən. Elmira xanım, axı, sən idarə eləmirsən, mən idarə edirəm. Danışsın, danışmasın, özün danışdın, özün idarə eləyirsən. Qüdrət Həsənquliyev.

Q.Həsənquliyev. Çox təşəkkür edirəm, cənab Sədr. Hörmətli millət vəkilləri, hörmətli media nümayəndələri, hörmətli namizədlər. Mənə elə gəlir ki, burada ombudsman institutunun əhəmiyyəti haqqında danışmaq yersizdir. Biz bilirik ki, cəmiyyətimizdə hazırda ombudsmanın görə biləcəyi ciddi işlər, müəyyən problemlər var. Çox təəssüf ki, bizim hamımızın hörmət elədiyi Elmira xanım artıq yaşa dolub, səhhətindəki müəyyən problemlər son vaxtlar ona daha aktiv formada fəaliyyət göstərməyə imkan vermirdi. Yəni ombudsman haqqında Qanunun 1.2-ci maddəsində də deyilir ki, “Müvəkkil... işgəncənin və digər qəddar, qeyri-insani və ya ləyaqəti alçaldan rəftarın və ya cəzanın qarşısını almaq məqsədi ilə” fəaliyyət göstərir.

Çox təəssüf ki, ciddi ictimai rezonans doğuran bəzi cinayət hadisələri ilə əlaqədar olaraq biz ombudsmanın bu fəaliyyətini görmədik. Mən, xüsusi ilə xalq arasında “Tərtər işi” kimi hallanan cinayət hadisəsini qeyd etmək, xatırlatmaq istəyirəm. Yəni bu cinayət işinin istintaqı

zamanı bəlli olmuşdu ki, bizim bir qrup hərbi düşmən tərəfə işləyib. Ona görə də gözlənilən idi ki, onun istintaqını aparan şəxslər, digər şəxslər tərəfindən həmin insanlara qarşı bir hiddət, bir zorakılıq ola bilər və sair. Bu zaman, sözsüz ki, ictimai-siyasi proseslərdən baş çıxara bilən ombudsman bu proseslərə xüsusi diqqət göstərməli idi. Amma nəticədə nə baş verdi? Artıq bütün cəmiyyət bilir, bu barədə sosial şəbəkələrdə qeyd olunub ki, işgəncələr nəticəsində həyatını itirən insanlar olub. O işgəncə verən insanlar sonradan prokurorluq tərəfindən məsuliyyətə cəlb olunub. Onlar haqqında cəza təyin olundu. Amma çox təəssüf ki, ictimaiyyətə bu barədə də layiqincə məlumat verilmədi ki, o işgəncəni törədən insanlar cəzalarını alıblar. Əlbəttə, cəzanın nə dərəcə də ədalətli olduğunu kimlərsə mübahisə predmetinə çevirə bilər. Amma bu insanlar cəzalandırılmışdır və ictimaiyyətə də bu barədə məlumat verilməlidir. Ona görə də, mən hesab edirəm ki, ombudsman olan şəxs ictimai siyasi proseslərdən baş çıxara bilən şəxs olmalıdır.

Bu gün mən tək ona görə yox ki, Səbinə xanım bizim Siyavuş müəllimin həyat yoldaşdır, hesab edirəm, hər 3 şəxs hüquqşünas kimi böyük təcrübəyə malik şəxslərdir. Səbinə xanım şəxsiyyət kimi bir siyasətçi ailəsində formalaşmışdır. Düşünürəm ki, ictimai-siyasi proseslərdən baş çıxaracaq. Yeri gəlmişkən, Abıyeva Kəmalə xanım haqqında da xoş sözlər demək istəyirəm. Doğrudan da, məhkəmə sistemində əlaqə saxladığım insanların hamısı deyirlər ki, yaxşı reputasiyaya malik olan şəxsdir. Mən hesab edirəm, yəni onlar bilməlidilər ki, insanlarımız, millət vəkilləri kənardan bunu görür və qiymətləndirirlər. O insanlar yaxşı çalışırlarsa, vicdanla, ədalətlə fəaliyyət göstərirlərsə, xalqımız bunu qiymətləndirir. Əgər seçi-

ləcəksə, mən ona uğurlar arzulayıram. Seçilməyəcəksə, məhkəmə sistemində başqa, daha yüksək vəzifələr arzu edirəm. Əliyeva Kəmalə də uzun müddət bu sistemdə, belə deyək, hüquq təcrübəsinə malik olan şəxsdir. Düşünürəm ki, mən, sözsüz ki, Səbinə xanıma üstünlük verirəm. Hesab edirəm ki, o, ictimai-siyasi proseslərdən daha yaxşı baş çıxara bilər. Bizim həmkarımız Siyavuş müəllim Yeni Azərbaycan Partiyasının rəhbərliyində təmsil olunan bir şəxs kimi ona dəstək ola bilər. Xahiş edirəm, bu uğultunu kəsin, fikrimi tamamlamaq istəyirəm.

Sonda, Oqtay müəllim, ombudsman haqqında Qanunla bağlı da fikrimi bildirmək istəyirəm. Hesab edirəm ki, bizim bu Qanunun 4-cü maddəsində ciddi boşluq var. Ona görə ki, artıq iki ildir, ombudsmanın səlahiyyətləri başa çatıb, biz yeni ombudsman təyin etməmişik. Ona görə də biz ombudsman haqqında Qanuna, Konstitusiyaya Qanununa dəyişiklik etməliyik. Ombudsmanın səlahiyyət müddəti başa çatana qədər biz yeni ombudsmanı seçməliyik ki, artıq, yəni 7 il müddətinə seçilmiş ombudsmanın səlahiyyəti başa çatanda, həmin gündən yeni ombudsman öz fəaliyyətlərinin icrasına başlamış olsun. Mən bunu da Sizin diqqətinizə çatdırmaq istəyirəm və yeni seçiləcək ombudsmana da fəaliyyətində bəri başdan uğurlar arzulayıram. Sağ olun.

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Xahiş edirəm, iki nəfər də çıxış eləsin, sonra səsvermə aparacaq. Özü də çıxışda da, xahiş edirəm ki, yəni münasibətinizi səsvermədə bildirərsiniz. Azər Badamov buyursun.

A.Badamov. Təşəkkür edirəm. Hörmətli cənab Sədr, hörmətli həmkarlar. Ombudsman vəzifəsinə dərin hüquqi biliklərə və yüksək əxlaqi keyfiyyətlərə malik peşəkarlar seçilməlidir. Bu gün bu vəzifəyə 3 namizəd təqdim olu-

nub. Qeyd etmək lazımdır ki, hörmətli cənab Prezident tərəfindən bu namizədlərə öz peşəkarlıqlarına görə yüksək etimad göstərilib. Onların hər biri bu vəzifəyə layiqli hesab olunub. Lakin biz bu gün birini seçməliyik. Mənim fikrimcə, bu, hörmətli Səbinə xanım Əliyevadır.

Səbinə xanım insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi sahəsində kifayət qədər təcrübəsi olan, yüksək əxlaqi keyfiyyətlərə malik insandır. 20 ilə yaxındır ki, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyaya Məhkəməsinin Aparatında çalışır. Bu müddət ərzində Səbinə xanım kollektivdə öz yüksək mədəniyyəti, insan hüquqlarının müdafiəsi sahəsindəki zəngin təcrübəsi və hüquqi biliyinə görə böyük nüfuza malik olub. O, Azərbaycan cəmiyyətində çox yüksək səviyyədə qəbul olunur. Mən də burada səslənən fikirləri dəstəkləyirəm və Səbinə xanımın seçilməsinə səs verəcəyəm. Həmkarları da səs verməyə dəvət edirəm. Yeni seçiləcək ombudsmana gələcəkdə uğurlar arzulayıram. Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.

Sədrlik edən. Sağ olun. Əli müəllim də Məhkəmə-Hüquq Şurasının üzvüdür. Çıxış etsin, onunla da bitirək.

Ə.Hüseynli. Çox sağ olun, hörmətli cənab Sədr. Həqiqətən də, 2001-ci ildə biz parlamentdə “Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkili (ombudsman) haqqında” Konstitusiyaya Qanununu işləyib, hazırlayıb, qəbul edəndə Azərbaycanın hüquqi dövlət quruculuğuna çox ciddi bir töhfə vermiş olduq. Hörmətli Bahar xanım namizədlərlə bağlı və ümumiyyətlə, ombudsmanın indiyə qədər olan fəaliyyəti ilə bağlı çox düzgün dəyərləndirmələr verdi. Doğrudan da, İnsan hüquqları üzrə Müvəkkil bizim dövlətçiliyimizdə özünəməxsus bir yer tutub. İnsan hüquqlarının qorunması bütün dövlət orqanlarının vəzifəsidir. Amma burada İnsan hüquqları üzrə müvəkkilin

xüsusi yeri vardır.

O da təqdirəlayiq haldır ki, cənab Prezident bu mövcud ənənəni davam etdirib, xanım namizədlər təqdim olunub. Çox təqdirəlayiq haldır ki, namizədlər, həqiqətən də, peşəkar hüquqşünaslardır. Hüquqşünaslar məhz insan hüquqları müdafiəsi sahəsində təcrübəsi olan şəxslərdir. Bununla yanaşı, həmkarlarımdan o fikrini xüsusi olaraq dəstəkləyirəm ki, namizədlər arasında dövlət idarəçiliyində təcrübəsi olan Səbinə xanım Əliyeva həm də peşəkar hüquqşünasdır, o, xarici dilləri mükəmməl bilir. Konstitusiya Məhkəməsinin özü də insan hüquqlarının müdafiəsində xüsusi yer tutan bir dövlət orqanıdır. Vətəndaşların ora birbaşa müraciətləri olur. Konstitusiya Məhkəməsi insan hüquqları müdafiəsi ilə bağlı çox əhəmiyyətli beynəlxalq tədbirlər həyata keçirir və burada Səbinə xanım Əliyevanın hər zaman xüsusi rolu olmuşdur. Bu baxımdan, hesab edirəm ki, biz bütün namizədlərə ehtiramımızı bildiririk, amma ən təcrübəli namizədi dəstəkləməyi xahiş edirik. Çox sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun. Bahar xanım bir kəlmə buyursun, sonra.

B.Muradova. Təşəkkür edirəm, Oqtay müəllim. Mən qoşuluram o məsələyə ki, xanımların üçü də bu vəzifəyə layiqdir və xahiş edirəm, münasibətinizi səsvermədə bildirin. Amma bir məsələyə aydınlıq gətirmək istəyirəm. Qüdrət müəllim burada söylədi ki, ombudsman haqqında Konstitusiya Qanununda guya boşluq var, yəni o boşluğu doldurmaq lazımdır. Bəlkə də başqa bir təklif vermək olar. Burada nəzərdə tutulan 4-cü maddənin üçüncü bəndində, müvəkkilin səlahiyyət müddətinin bitdiyi gün əgər yeni müvəkkil seçilmirsə, o səlahiyyətlərinin icrasını davam etdirir. Yəni belə bir fikir formalaşmasın ki, indiyə qədər

fəaliyyət göstərən ombudsman müddətdən artıq fəaliyyət göstərdiyi vaxtda qanunsuz fəaliyyət göstərib və yaxud da tənzimlənməyib. Bu, Qanuna tam uyğundur, yox, əgər bizi bu forma qane etmirsə, gələcəkdə biz bunu müzakirə edə bilərik. Ona görə də, mən düşünürəm ki, ombudsman ötən illərdə tamamilə qanuni fəaliyyət göstərib və çox böyük nüfuz, hörmət qazanıb. Bu gün mən bir daha ona buradan, bu tribunadan öz dərin təşəkkürümü, minnətdarlığımı bildirirəm. Can sağlığı arzulayıram və xahiş edirəm ki, yeni ombudsman namizədlərimizi çox gözlətməyək və səsə qoyaq. Sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun. Mən də hesab edirəm ki, səs vermə proseduruna başlamaq lazımdır. Başlayaq. Birinci namizəd Əliyeva Səbinə Yaşar qızı. Xahiş edirəm, münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.46 dəq.)
Lehinə	104
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	105
Nəticə: Qəbul edildi	

(Alqışlar.)

Sədrlik edən. Çox sağ olun.
Əliyeva Kəmalə Zakir qızı.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.46 dəq.)
Lehinə	10
Əleyhinə	28
Bitərəf	7
Səs vermədi	6

İştirak edir
Nəticə: Yetərsay yoxdur

51

Çox sağ olun.

Deməli, hörmətli millət vəkili, səsvermə proseduru var. 3 nəfər namizədin üçünə də səs verilə bilər. Amma səs verməmək? Milli Məclisdə yetərsay yoxdur. Belə olanda qaydaları pozuruq. 100-dən çox adam oturub, yetərsay yoxdur. Xahiş edirəm, təkrar səs verin.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.47 dəq.)
Lehinə	14
Əleyhinə	69
Bitərəf	18
Səs vermədi	1
İştirak edir	102
Nəticə: Qəbul edilmədi	

Oldu, sağ olun.

Abiyeva Kəmalə Nəbi qızı.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.48 dəq.)
Lehinə	13
Əleyhinə	66
Bitərəf	19
Səs vermədi	1
İştirak edir	99
Nəticə: Qəbul edilmədi	

Çox sağ olun.

Hörmətli millət vəkili, keçirdiyimiz səsvermənin nəticəsinə görə, Əliyeva Səbinə Yaşar qızı ombudsman vəzifəsinə seçilir. (*Alqışlar.*)

Sədrlik edən. O biri xanımlarımız da gənc xanımlardır, hələ hər şey qabaqdadır, onlarca seçkilər ola bilər. İndi qanuna uyğun olaraq Səbinə xanım andiçmə mərasimində iştirak edir. Buyursun gəlsin.

S.Əliyeva, Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkili (ombudsman).

Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkili vəzifəsində səlahiyyətlərimi şərəf və ləyaqətlə yerinə yetirəcəyimə, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasına və qanunlarına əməl edəcəyimə, müstəqil və qərəzsiz fəaliyyət göstərəcəyimə and içirəm. *(Alqışlar.)*

Hörmətli Sədr, hörmətli millət vəkilləri. Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə müvəkkili vəzifəsinə seçilmək mənim üçün böyük şərəfdir. Bununla əlaqədar mənə yüksək etimad göstərən bu vəzifəyə namizədliyimi Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə təqdim etdiyinə görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə öz dərin minnətdarlığımı bildirirəm. Eyni zamanda, möhtərəm cənab Prezidentin təklif etdiyi namizədlər arasından ombudsman vəzifəsinə məni seçdiyinizə görə Milli Məclisin bütün deputatlarına öz təşəkkürümü bildirirəm.

Sizi əmin etmək istərdim ki, ölkəmizdə ümummillə liderimiz Heydər Əliyevin təməlini qoyduğu və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin daha da təkmilləşdirdiyi insan hüquqlarının təmin edilməsi sisteminin fəaliyyətinə töhfə verilməsi, bununla da cəmiyyətimizdə gedən hərtərəfli inkişaf prosesinin dəstəklənməsi üçün səylərimi əsirgəməyəcəyəm. Bu baxımdan, vətəndaşların, habelə əhalinin müxtəlif qruplarının, o cümlədən yetkinlik yaşına çatmayanların, əlillərin və digər

zəif qrupların hüquq və azadlıqlarının səmərəli qaydada təmin edilməsi İnsan hüquqları üzrə müvəkkilin işinin prioritet istiqaməti olaraq qalmaqdadır. Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü nəticəsində soydaşlarımızın kütləvi şəkildə pozulmuş hüquqlarının müdafiəsi, işğal nəticəsində ölkəmizin təbii, tarixi və mədəni sərvətlərinin dağıdılması faktlarının dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, pozulmuş insan hüquq və azadlıqlarının bərpası bu işin mühüm tərkib hissələrindəndir.

Ölkəmizin sürətli inkişafı dövlət idarəçiliyində dövlət tərəfindən vətəndaşlara xidmətlərin göstərilməsində yeni, mütərəqqi yanaşmaların tətbiqini, bu sahələrdə şəffaflığın təmin edilməsini şərtləndirmişdir. Hesab edirəm ki, İnsan hüquqları üzrə müvəkkil vətəndaşların müraciətlərinin təhlili əsasında hazırladığı təklif və tövsiyələr vasitəsi ilə bu münasibətlərin inkişaf etdirilməsində öz töhfəsini verə bilər. Ona görə də ombudsman təsisatı tərəfindən dövlət orqanları və vətəndaş cəmiyyətinin subyektləri ilə birlikdə insan hüquqları sahəsində maarifləndirmə tədbirlərinin keçirilməsi və universal dəyərlərin təbliği, ölkəmizdə hüquq mədəniyyətinin möhkəmlənməsində xüsusi əhəmiyyət kəsb etməkdə qalır. Eyni zamanda, müvafiq beynəlxalq təşkilatlarla və xarici ölkələrin ombudsman təsisatları ilə əlaqələrin genişləndirilməsi müsbət təcrübə mübadiləsi üçün şərait yaratmaqla insan hüquqlarının təmin edilməsinin səmərəliliyini artırır və bu səbəbdən müvəkkilin fəaliyyətinin prioritetlərindən biri kimi qiymətləndirilməlidir.

Görülən işlərə diqqət yetirsək, şübhəsiz ki, Azərbaycan Respublikasının İnsan hüquqları üzrə ilk müvəkkili Elmira xanım Süleymanovanın qeyd etdiyim sahələrdə, bütövlükdə, ombudsman təsisatının təşəkkülündə xüsusi xid-

mətləri olduğunu vurğulamaq istərdim. Mən də öz növbəmdə indiyə qədər əldə olunmuş müsbət təcrübəyə əsaslanaraq, bu təsisatı inkişaf etdirməyə, qeyd etdiyim istiqamətlər üzrə fəaliyyəti təkmilləşdirməyə çalışacağam. Diqqətinizə görə çox sağ olun. *(Alqışlar.)*

Sədrlik edən. Çox sağ olun, Səbinə xanım, gələcək fəaliyyətinizdə uğurlar arzulayırıq. Sağ olun.

Hörmətli millət vəkili, gündəliyimizdə 10 məsələ məhkəmə-hüquq sistemində islahatların həyata keçirilməsi istiqamətində üçüncü oxunuş qanun layihələri və bir də “Tibbi sığorta haqqında” Qanundur. Əgər biz normal işləsək, yəqin imkan olsa, tənəffüsusuz işləyəcəyik. Etiraz yoxdur ki?

Yerdən. *(Eşidilmir.)*

Sədrlik edən. Onda keçirik gündəliyin 13-cü məsələsinə. “Məhkəmələr və hakimlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə. Buyursun Əli Hüseynli.

Ə.Hüseynli, *Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri.*

Çox sağ olun, hörmətli cənab Sədr. Oqtay müəllim, 13-cü məsələdən 21-ci məsələlərə qədər cənab Prezident tərəfindən təqdim olunmuş paket layihələrdir. Parlamentdə çox ciddi müzakirələr oldu. Mən bütün həmkarlara təşəkkürümü bildirirəm. Söhbət iki məsələdən – vahid məhkəmə təcrübəsinin və ekspertiza, yəni özəl ekspertiza institutunun yaradılmasından gedirdi. Bir sıra məsələlər qanunvericilik subyekti ilə müzakirə olunub. Müəyyən texniki düzəlişlər də edilib. Elə məsələlər var ki, – onu hörmətli həmkarlarım qaldırıb, – o, daha geniş hüquq ictimaiyyətinin müzakirəsindən keçməlidir. Misal üçün, istintaqın keçirilməsi ilə bağlı fikir səslənmişdi, sonra Tahir müəllim

ikinci oxunuşda ekspertiza ilə bağlı bir sıra məsələlər qaldırmışdı. Bunlar gələcəyin müzakirə predmetidir.

Amma qanun layihəsi ilə bağlı, ümumi prinsiplərlə bağlı hər hansı bir fikir ayrılığı mövcud deyil. Hesab edirəm ki, üçüncü oxunuşda biz bu sənədləri qəbul etmiş olsaq, cənab Prezidentin məhkəmə islahatlarının dərinləşdirilməsi ilə bağlı fərmanının icrasına öz töhfəmizi vermiş olarıq. Çünki fərmanın icrası ilə bağlı bir sıra müddətlər mövcuddur. Dekabr ayının 1-i, 2020-ci il yanvar ayının 1-i. Ona görə hörmətli həmkarlarımdan bütün bu layihələrə üçüncü oxunuşda səs vermələrini xahiş edirəm. Əminəm ki, bu layihələr məhkəmə-hüquq islahatlarına çox ciddi töhfə vermiş olacaqdır. Çox sağ olun.

Sədrlik edən. Sağ olun. Əgər başqa təklif yoxdursa, onda, xahiş edirəm, keçək səsvermə proseduruna. Gündəliyin 13-cü məsələsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.56 dəq.)
Lehinə	94
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	95
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Gündəliyin 14-cü məsələsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.57 dəq.)
Lehinə	90
Əleyhinə	1
Bitərəf	0
Səs vermədi	1

İştirak edir 92
Nəticə: Qəbul edildi

Çox sağ olun, qəbul edildi.
Gündəliyin 15-ci məsələsinə üçüncü oxunuşda münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri (saat 12.57 dəq.)
Lehinə 91
Əleyhinə 0
Bitərəf 0
Səs vermədi 1
İştirak edir 92
Nəticə: Qəbul edildi

Çox sağ olun, qəbul edildi.
Gündəliyin 16-cı məsələsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri (saat 12.58 dəq.)
Lehinə 92
Əleyhinə 0
Bitərəf 0
Səs vermədi 1
İştirak edir 93
Nəticə: Qəbul edildi

Çox sağ olun, qəbul edildi.
Gündəliyin 17-ci məsələsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri (saat 12.58 dəq.)
Lehinə 93
Əleyhinə 0
Bitərəf 0

Səs vermədi	1
İştirak edir	94
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Gündəliyin 18-ci məsələsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.59 dəq.)
Lehinə	94
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	95
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Gündəliyin 19-cu məsələsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 12.59 dəq.)
Lehinə	94
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	95
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Gündəliyin 20-ci məsələsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.00 dəq.)
Lehinə	91
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0

İştirak edir
Nəticə: Qəbul edildi

91

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Bu qəbildən 21-ci məsələyə üçüncü oxunuşda münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.00 dəq.)
Lehinə	91
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	92
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

İndi sonuncu, 22-ci məsələ. “Tibbi sığorta haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə. İkinci oxunuş. Buyursun Əhliman Əmiraslanov.

Ə.Əmiraslanov, *Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin sədri*.

Hörmətli cənab Sədr, hörmətli millət vəkili! Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin qanunvericilik təşəbbüsü ilə Milli Məclisə təqdim etdiyi “Tibbi sığorta haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası qanununun layihəsi ikinci oxunuşda sizin müzakirənizə təqdim olunur. Qanun layihəsi Milli Məclisin 2019-cu il 25 noyabr tarixli plenar iclasında birinci oxunuşda müzakirə edilmiş və konseptual baxımdan qəbul olunmuşdur. Qanun layihəsinin birinci oxunuşu zamanı hörmətli

deputat həmkarlarımız Ziyad Səmədzadə, Aydın Mirzəzadə, Vahid Əhmədov, Siyavuş Novruzov, Rafiq Məmməd-həsənov, Əflatun Amaşov, Qənirə Paşayeva və Azay Quliyev çıxış edərək layihəni dəstəkləmiş və dəyərli təklif və tövsiyələrini vermişlər.

Qanun layihəsinin birinci oxunuşda müzakirəsi zamanı çıxış edən və layihəni dəstəkləyən bütün deputat həmkarlarıma dərin minnətdarlığımı bildirirəm. Deputat həmkarlarımızın söylədiyi fikirlər Milli Məclisin Səhiyyə komitəsində diqqətlə öyrənilmişdir, onların bir qismi qanun layihəsinin subyektii ilə razılaşıdırılaraq nəzərə alınmışdır. Belə ki, Qanunun icbari tibbi sığorta üzrə sığorta olunanların sığorta olunan tibb müəssisəsini seçməklə yanaşı, həkim seçmək hüququnun da tanınması təklifi komitə tərəfindən dəstəklənmişdir. Qanun layihəsi Səhiyyə komitəsində ikinci oxunuşda müzakirə edilərkən Qanunun 15.4-cü maddəsində “tibb müəssisəsinin” sözlərindən sonra “həkim” sözünün də əlavə edilməsi məqsədəuyğun sayılmışdır.

Müzakirə zamanı daha çox səsələnən ikinci təklif qanun layihəsinin “Keçid müddəaları” adlanan 16.4-cü maddəsi ilə bağlı olmuşdur. Belə ki, həm Milli Məclisin plenar iclasında, həm də Səhiyyə komitəsinin iclasında çıxış edən deputat həmkarlarımız icbari tibbi sığortanın ölkə ərazisində tətbiqinin məhz 2020-ci il ərzində həyata keçirilməsi müddəasının Qanunda öz əksini tapmasını təklif etmişdir. Bu təklif də Səhiyyə komitəsi tərəfindən müsbət dəyərləndirilmiş və qanun layihəsi subyektii ilə razılaşıdırılmışdır.

“Keçid müddəaları” adlanan 16.4-cü maddəsində “mərhələli şəkildə” sözlərindən sonra “2020-ci il ərzində” sözlərinin əlavə olunması da hörmətli millət vəkillərinin

diqqətinə təklif olunur.

Hörmətli millət vəkilləri, yuxarıda qeyd olunan 2 dəyişiklik də nəzərə alınmaq şərti ilə, qanun layihəsinə ikinci oxunuşda səs verməyinizi xahiş edirəm. Təşəkkür edirəm.

Sədrlik edən. Çox sağ olun. Bu, ikinci oxunuşdur. Qanun layihəsinə birinci əsas kimi səs verməyinizi xahiş edirəm.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.04 dəq.)
Lehinə	92
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	1
İştirak edir	93
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, əsas kimi qəbul edildi.

Hörmətli millət vəkilləri, bu gün ikinci oxunuşda heç kim çıxış etmək istəmədi. Ayın 3-də üçüncü oxunuşda, deyəsən, həvəskarlar çox olacaq. Xahiş edirəm, ikinci oxunuşda qanun layihəsinə münasibət bildirək.

Səsvermənin nəticələri	(saat 13.05 dəq.)
Lehinə	94
Əleyhinə	0
Bitərəf	0
Səs vermədi	0
İştirak edir	94
Nəticə: Qəbul edildi	

Çox sağ olun, qəbul edildi.

Bununla da bugünkü iclasımız sona çatdı. Ancaq bir

məsələnizi sizin nəzərinizə çatdırım. Parlamentdə çoxluq təşkil edən Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvləri V çağırış Milli Məclisin buraxılması və növbədənənar seçkilərin təyin edilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevə müraciət edilməsi haqqında məsələni müzakirəyə çıxarmaq üçün mənə müraciət ediblər. Mən də bu məsələyə dəstək vermişəm. Ona görə ayın 2-də gündəliyimizdə bir məsələ var. Bu məsələ barəsində biz iclas keçirəcəyik.

Yerdən. *(Eşidilmir.)*

Sədrlik edən. Yox. Bu, hamıya aiddir, həm müstəqil deputatlara, həm də siyasi partiyaların üzvlərinə. Ayın 2-də parlamentin iclası olacaq. Sağ olun.